

Väike-Maarja vallavalitsusele ja vallavolikogule

**Vao, Ebavere ja Ärina küla ning Väike-Maarja aleviku elanike pöördumine
Väike-Maarja vallavalitsuse ja vallavolikogu poole seoses tuulealale nr 6 plaanitava
tuulepargiga**

Meie - Vao, Ebavere ja Ärina küla ning Väike-Maarja aleviku elanikud ja kinnistuomanikud - oleme vastu tuulepargi rajamisele Väike-Maarja valda tuulealale nr 6. Palume mitte vastu võtta ega kehtestada tuulepargi rajamiseks praegu koostamisel olevat detailplaneeringut ja keskkonna strateegilise mõju hinnangut.

Meie elumajad ja kinnistud paiknevad plaanitava tuulepargi mõjutsoonis, kuni 3 km kaugusel tuuleala piirist. Oleme tuulepargi rajamise vastu järgmistel põhjustel:

1. Tuulikute müra on häiriv ja vähendab oluliselt elanike heaolu

Tuuleala nr 6 lähedale jäävad igas suunas elumajad. Mõned neist asuvad tuuleala piirile lähemal kui 1 km. Ükskõik kui optimaalse tuulikute paigutuse korral jääks vähemalt mõni tuulikutest elumajadele lähemale kui 1,5-2 km. Võttes arvesse plaanitavate tuulikute suurust ja võimsust, on sellisel kaugusel tuulikute müra valdav osa ajast selgelt kuulda. Tuulikute müra on spetsiifilise häiriva iseloomuga, kuna see on monotoonne ja ööpäevaringne. Seetõttu ei saa seda võrrelda muu tööstus- või olmemüraga ega rakendada samu müranorme. Vaikses, madala mürafooniga maapiirkonnas pääseb tuulikumüra eriti esile. Eesti Terviseameti poolt tehtud sihtuuring ja mitmed maailmas tehtud uuringud näitavad, et ka riiklike müranormide piiresse jääv tuulikumüra on suurema osa inimeste jaoks häiriv, osade inimeste jaoks aga väga häiriv. Inimestel, kes kogevad tuulikute müra väga häirivana, võib tuulikute müra tekitada tugevat stressi, uneprobleeme ja kurnatust. Pikaajaline stress ja magamatus võivad omakorda viia kehalise tervise halvenemiseni.

2. Tuulikute infraheli võimalik kahjulik mõju inimese tervisele

Tuulikute infraheli võimalikku pikaajalist kahjulikku mõju inimese tervisele pole piisavalt uuritud. Arendajad väidavad, et puuduvad teaduslikud tõendeid tuulikute infraheli kahjulikkusest inimese tervisele, kuid unustavad lisada, et tõendeid ei saagi olla juba sellepärast, et põhjalikke ja kvaliteetseid teadusuuringuid, mis välistaksid tuulikute infraheli kahjuliku mõju, pole maailmas seni veel tehtud.

Küsitlusuuringud mitmetes riikides näitavad, et osadel inimestel, kes elavad tuulikute lähedal, esineb mitmesuguseid tervisekaebuseid (nt peapööritus, kumin kõrvus, üldine nõrkus, ebamäärane ärevus jpm), mille teket nad seostavad tuulikute infraheliga. Kuni pole selge, mis täpselt neid tervisehäireid põhjustab ja milline roll selles on infrahelil, tuleks tuulikute kauguse planeerimisel elumajadest lähtuda ettevaatuse printsiibist. Nimetatud tervisekaebuste osakaal on kõige suurem tuulikutest ca 2,5 km raadiuses elavate inimeste seas (kuni 15% inimestest). Liikudes 2,5 kilomeetrist kaugemale, langeb selliste tervisekaebustega inimeste protsent kiiresti. Kui rakendada ettevaatuspriintiipi, tuleks rajada tuulikud vähemalt 3 km kaugusele elumajadest. Paraku pole sellist ettevaatuspriintiipi võimalik tuulealal nr 6 rakendada, sest ükskõik kui optimaalse tuulikute paigutuse korral jääks vähemalt mõni tuulikutest elumajadele lähemale kui 1,5-2 km.

3. Negatiivne mõju kinnisvara väärtusele, piirangud maakasutusele ja ettevõtlusele

On vägagi tõenäoline, et pärast tuulepargi rajamist langeb selle mõjualasse jääva kinnisvara väärtus, sest tuulikute häiriva müra, varjutuse ja loodusliku maastikuvaate rikutuse tõttu pole kinnisvara enam nii atraktiivne ostjatele, eriti uue kodu rajajatele. Kinnistutele, mis jäävad tsooni, kus tuuliku müra ületab riiklikke norme, ei ole lubatud püstitada eluhooneid. See seab piirangud maakasutusele.

Vallas ei ole tuuleparkide läheduses turism ja puhkemajandus võimalikud. Inimesed ei soovi puhata, matkata ega ööbida tööstusalal tuulikupargi kõrval.

Tuulikute mõjutsooni jäävate kinnistute omanikele nõ „ühisest potist“ jagatavad talumistasud ei arvesta iga kinnistu individuaalset väärtust ja selle potentsiaalset langust. Talumistasuks ettenähtud summa jagatakse võrdselt kõigi mõjutsoonis elavate leibkondade ja kinnistuomanike vahel, võtmata arvesse kinnistu ja sellel oleva kinnisvara väärtust.

4. Looduskauni maapiirkonna üleindustrialiseerimine

Vaatamata sellele, et meie külad asuvad intensiivse põllumajanduse piirkonnas, elame me sellegipoolest looduskaunis ja rahulikus maapiirkonnas. Mitmed meist on kolinud siia elama, et saada eemale linnakärast ja elada rahulikumas keskkonnas, lähemal loodusele. Paraku võib meie ümber täheldada industrialiseerumise tendentsi. Ebavere külas paikneb kiiresti arenev Ebavere-Kaarma tööstuspiirkond. Vao ja Ebavere külade elanikud peavad taluma Sisekaitseakadeemia harjutusväljakult tulevat müra. Harjutusväljak asub lähimatest elumajadest 200 m kaugusel ja lähiajal on seal plaanis mastaapsed laiendamistööd, muuhulgas on kavas sinna ehitada autodroom ja lasketiir. Seega on oodata müra hulga kasvu. Vao põlisküla servale, 200 m kaugusele lähimast elumajast rajab Vao Agro praegu suurt viljakuivatit. Nüüd siis plaanitakse kõigele lisaks ka tuuleparki hiiglaslike, Tallinna teletorni mõõtu tuulikutega. Mis on järgmine samm? Panna püsti pilvelõhkujad ja trammiliin ning muuta Vao küla Vao City'ks?

5. Negatiivne mõju metsikule loodusele

Tuuleala nr 6 paikneb valdavas osas väikesel metsamassiivil, mis on ümbritsetud laiadest põllumassiividest. Ala toimib rohekoridorina, mis ühendab Äntu-Ebavere ja Ilmandu-Uuemõisa metsaalasid Põltsamaa jõe oru kaudu Porkuni metsaaladega. 20 hiigeltuuliku rajamine metsamaale eeldaks 40 hektari metsa raadamist. See jätaaks kohalikku loodusesse sügava jälje.

Tuulegeneraatorite mõju metsloomadele on seni veel vähe uuritud. Keeruline on praegu öelda, millised liigid ja mil määral suudavad tuulikute olemasoluga kohaneda. On siiski tõenäoline, et tuulepark vaesustab piirkonna loomastikku ja vähendab rohekoridori kasutamist loomade poolt. Ka Väike-Maarja valla üldplaneeringu keskkonna strateegilise mõju hindamises on öeldud, et „tõenäoline on tuuleparkide alade linnustiku mõningane vaesestumine“. Tuulepargi detailplaneeringu jaoks tehtav keskkonna strateegilise mõju hindamine keskendub põhiliselt haruldastele ja kaitsealustele liikidele. Kuid me ei tohi unustada, et ka „tavalistel“ loomaliikidel on õigus oma eluruumile.

6. Vallapoolne puudulik teavitustöö tuuleparkide rajamise teemal ja piirkonna elanike olematu kaasamine tuuleenergia arendamise arutellu.

Vald pole korraldanud ühtegi infokoosolekut ega laiemat avalikku arutelu tuuleenergia teemal, kuhu oleks kaasatud kõik vallakodanikud või vähemalt inimesed, kes elavad üldplaneeringus määratud 15 tuuleala vahetus mõjupiirkonnas. Valla infolehes ja kodulehel on olnud selle olulise teema kohta äärmiselt vähe infot, arutelust rääkimata.

Seevastu on vald pööranud palju tähelepanu arendajatele ja ettevõtjatele, korraldades neile näiteks hiljuti tuuleenergia teemalise hommikuseminari. Tahes-tahtmata jääb tunne, et vallajuhid pole erapooletud, vaid on arendajate-ettevõtjate poole kaldu, ning ajavad asju meie seljataga.

Kokkuvõtteks

Oleme seisukohal, et kõige tähtsam on kohalike elanike elamisväärtus elukeskkond, mitte arendajate või valla majanduslikud huvid. Kas me hävitame elu- ja looduskeskkondi riikliku taastuvenergia eesmärgi täitmiseks või kellegi (peamiselt välismaiste korporatsioonide) ärihuvi nimel? Ükski ärihuvi ei tohiks kaaluda üles ulatuslikke negatiivseid mõjusid loodusele ja inimeste elukeskkonnale. Taastuvenergiale ülemineku peamine eesmärk on kliimamuutuste leevendamine, ent üks eesmärk ei tohi hakata hävitama teisi, näiteks elurikkuse säilitamist või inimeste heaolu.

Hea vallavalitsuse ja vallavolikogu liige, palun arvesta kohalike elanike arvamusega, kes on Sind usaldanud ja valinud Sind oma huvi eest seisma.

Ei tuulepargile!

Vao, Ebavere ja Ärina küla ning Väike-Maarja aleviku elanikud

11. detsembril 2024